

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՏԱՆԴԱՐՏ

ՀՍ 34.008-98
Տ 62

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ
Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում
Գրանշանների դասավորություն ոչ հայկական ստեղնաշարի վրա

Информационные технологии
Наборы символов и кодирование информации
РАСПОЛОЖЕНИЕ СИМВОЛОВ НА НЕ АРМЯНСКОЙ КЛАВИАТУРЕ

Information technologies
Character set and information encoding
Arrangement of characters on non Armenian keyboard

ՀԱՅՊԵՏՍՏԱՆԴԱՐՏ

Պաշտոնական հրատարակություն
Երեւան

ՀՏԴ

Հանգուցային բառեր.

ստանդարտ, ինֆորմացիա, փոխանակում, մշակում, ստեղծաշար, ստեղծերի եւ նշանների դիրքեր, նշանների դասավորություն, ոչ հայկական ստեղծաշար

Նախաբան

1 Մշակվել եւ առաջադրվել է «ՀայՅամակարգիչ» հումանիտար տեխնոլոգիաների կենտրոնի կողմից:

2 Հաստատվել եւ գործողության մեջ է դրվել Հայպետստանդարտի կոլեգիայի կողմից:

Որոշում հմ 00, 1998.00.00

3 Գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության ստանդարտների պետական գրանցամատյանում

Հմ 000, 1998.00.00

4 Գործարկվում է առաջին անգամ:

Սույն ստանդարտը չի կարելի լրիվ կամ մասնակիորեն վերարտադրել, բազմացնել եւ տարածել որպես պաշտոնական հրատարակություն առանց Հայպետստանդարտի թույլտվության:

Հայաստանի ստանդարտ

**Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ
Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում
Գրանշանների դասավորությունն ոչ հայկական ստեղնաշարի վրա**

**Информационные технологии
Наборы символов и кодирование информации
РАСПОЛОЖЕНИЕ СИМВОЛОВ НА НЕ АРМЯНСКОЙ КЛАВИАТУРЕ**

**Information technologies
Character set and information encoding
Arrangement of characters on non Armenian keyboard**

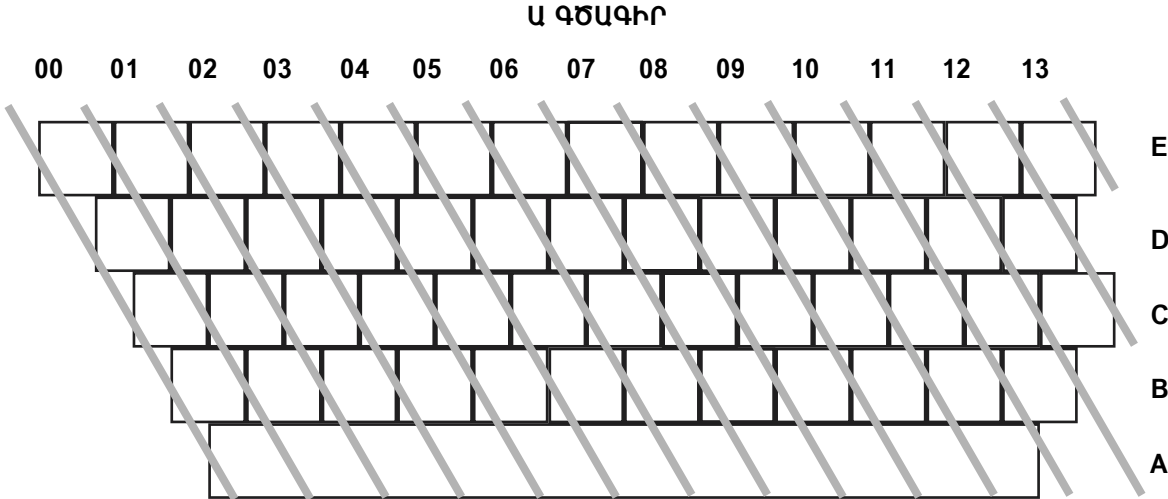
Գործարկման թվականը՝ 1998.00.00

Սույն ստանդարտը սահմանում է ՐՍՍ 34.001 «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում. Գրանշանների հավաքածուներ» եւ ՐՍՍ 34.007 «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ. Գրանշանների հավաքածուներ եւ տեղեկատվության կոդավորում. Ներկայացում լատինական գրանշաններով» ստանդարտով որոշված գրանշանների դասավորվածությունը համակարգիչների եւ ինֆորմացիայի ներմուծման, մշակման եւ փոխանակման այլ սարքերի ոչ հայկական ստեղնաշարերի վրա:

Սույն ստանդարտը չի սահմանում ստեղների չափը, ձևը եւ միջանկյալ տարածությունները:

1. Ստեղների եւ նշանների դիրքերը

1.1 Ամեն ստեղնին համապատասխանում է նույնացուցիչ, որը որոշվում է շարքի եւ սյան նշանակումների համակցությամբ համաձայն Ա գծագրի:

ՀԱՏ 34.008-98

Շարքերը նշանակվում են լատինական A, B, C, D եւ E տառերով, իսկ սյուները՝ 0-ից մինչեւ 13 երկնիշ (առաջատար 0-ով) թվերով:

1.2 Ամեն ստեղծված բաժանվում է չորս պայմանական մասերի: Ամեն մասում տեղադրվում է մեկից ոչ ավել նշան: Ստեղծվում է մասերի հետեւյալ ձեւով (տես Բ գծագիրը)՝

- ա) մաս I - ստեղծի վերին ձախ մասը.
- բ) մաս II - ստեղծի վերին աջ մասը.
- գ) մաս III - ստեղծի ստորին ձախ մասը.
- դ) մաս IV - ստեղծի ստորին աջ մասը.

Բ ԳՃԱԳԻՐ

I	II
III	IV

2. Նշանների «Համակարգչային» - «Computer» դասավորություն ոչ հայկական ստեղծաշարի վրա

2.1. Լատինական եւ հայկական տառերի, թվանշանների եւ հատուկ նշանների «Համակարգչային» դասավորությունը պետք է համապատասխանի Գ գծագրին:

Գ ԳՃԱԳԻՐ

! ճ	@ ջ	# ժ	\$ զ	% Յ	^ Ռ	& Ր	* Յ	(Է) Ղ	--	+)
1 ճ	2 ջ	3 ժ	4 զ	5 Յ	6 Ռ	7 Ր	8 Յ	9 Է 0 Ղ	--	=	(
Q Փ	W Բ	E Ս	R Մ	T Ո	Y Ի	U Կ	I Ը	O Թ	P Ծ	{ O }	\$
q փ	w բ	e ս	r մ	t ո	y ի	u կ	i ը	o թ	p ծ	[o]	\$
A Վ	S զ	D Ե	F Ա	G Ն	H Ի	J Տ	K Հ	L Պ	:	-	" ' ~ `
a վ	s զ	d ե	f ա	g ն	h ի	j տ	k հ	l պ	;	:	' ' ~ `
Ա	Z Դ	X Զ	C Չ	V Լ	B Զ	N Խ	M Շ	< « > »	?	⊗	
\ ...	z դ	x ջ	c չ	v լ	b ջ	n խ	m շ	, , . . / °			
Բ Ա Յ Ա Տ											

2.2 Թույլատրվում է B00 եւ C12 ստեղծների նշանները տեղադրել E13 եւ E00 դիրքերում:

2.3 Եթե փոքրատառերը ստեղծների վրա չեն նշվում, ապա լատիներեն մեծատառերը տեղափոխվում են համապատասխան ստեղծի III մասը ըստ ստորեւ բերված Դ Գծագրի:

Դ ԳՃԱԳԻՐ

! ճ	@ ջ	# ժ	\$ զ	% Յ	^ Ռ	& Ր	* Յ	(Է) Ղ	--	+)
1 ճ	2 ջ	3 ժ	4 զ	5 Յ	6 Ռ	7 Ր	8 Յ	9 Է 0 Ղ	--	=	(
Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	P	[O]	\$
q	w	e	r	t	y	u	i	o	p	[o]	\$
A	S	D	F	G	H	J	K	L	:	-	" ' ~ `
a	s	d	f	g	h	j	k	l	;	:	' ' ~ `
Ա	Z Դ	X Զ	C Չ	V Լ	B Զ	N Խ	M Շ	< « > »	?	⊗	
\ ...	z դ	x ջ	c չ	v լ	b ջ	n խ	m շ	, , . . / °			
Բ Ա Յ Ա Տ											

3. Նշանների «Գրամեքենայի» - «Typewriter» դասավորությունն ոչ հայկական ստեղծաչափի վրա

3.1. Լատինական եւ հայկական տառերի, թվանշանների եւ հատուկ նշանների «Գրամեքենայի» դասավորությունը պետք է համապատասխանի Ե գծագրին:

Ե ԳԾԱԳԻՐ

!	Ֆ	@	Ձ	#	-	\$...	%	-	^	⊗	&	և	*	'	()	Օ	-	Է	+	Ղ	
1	ֆ	2	ձ	3	-	4	,	5	:	6	°	7	.	8	'	9	(0	o	-	է	=	ղ
Q	ճ	W	Փ	E	Բ	R	U	T	Մ	Y	Ո	Ի	Կ	O	Ը	P	Թ	{	Ճ	}	Ց		
q	ճ	w	փ	e	բ	r	u	t	մ	y	ո	ի	կ	o	ը	p	թ	[ճ]	ց		
A	Ձ	S	Վ	D	Գ	F	Ե	G	Ա	H	Ն	J	Ի	K	Տ	L	Հ	:	Պ	"	Ր	~	'
a	ձ	s	վ	d	գ	f	ե	g	ա	h	ն	j	ի	k	տ	լ	հ	;	պ	'	ր	~	'
	»	Z	Ժ	X	Դ	C	Չ	V	Յ	B	Չ	N	L	M	Ք	<	Խ	>	Շ	?	Ռ		
\	«	z	ժ	x	դ	c	չ	v	յ	b	զ	n	լ	m	ք	,	խ	.	շ	/	ռ		
Բ Ա Յ Ա Տ																							

3.2 Թույլատրվում է B00 եւ C12 ստեղծների նշանները տեղադրել E13 եւ E00 դիրքերում:

3.3 Եթե փոքրատառերը ստեղծների վրա չեն նշվում, ապա լատիներեն մեծատառերը տեղափոխվում են համապատասխան ստեղծի III մասը ըստ ստորեւ բերված 2 Գծագրի:

2 ԳԾԱԳԻՐ

!	Ֆ	@	Ձ	#	-	\$...	%	-	^	⊗	&	և	*	'	()	Օ	-	Է	+	Ղ	
1	ֆ	2	ձ	3	-	4	,	5	:	6	°	7	.	8	'	9	(0	o	-	է	=	ղ
Q	ճ	W	Փ	E	Բ	R	U	T	Մ	Y	Ո	Ի	Կ	O	Ը	P	Թ	{	Ճ	}	Ց		
q	ճ	w	փ	e	բ	r	u	t	մ	y	ո	ի	կ	o	ը	p	թ	[ճ]	ց		
A	Ձ	S	Վ	D	Գ	F	Ե	G	Ա	H	Ն	J	Ի	K	Տ	L	Հ	:	Պ	"	Ր	~	'
a	ձ	s	վ	d	գ	f	ե	g	ա	h	ն	j	ի	k	տ	լ	հ	;	պ	'	ր	~	'
	»	Z	Ժ	X	Դ	C	Չ	V	Յ	B	Չ	N	L	M	Ք	<	Խ	>	Շ	?	Ռ		
\	«	z	ժ	x	դ	c	չ	v	յ	b	զ	n	լ	m	ք	,	խ	.	շ	/	ռ		
Բ Ա Յ Ա Տ																							

ՀԱՏ 34.008-98

4. «Լատինատառ» - «Transliteration» (Յնչյունական - Phonetic) դասավորություն ոչ հայկական ստեղծագործության վրա

4.1. Լատինական եւ հայկական տառերի, թվանշանների եւ հատուկ նշանների «Լատինատառ» դասավորվածությունը պետք է համապատասխանի Է գծագրին:

Է ԳԾԱԳԻՐ

!	Ճ	@	Ձ	#	Ժ	\$	Է	%	Ռ	^	Թ	&	Ղ	*	Ծ	(Չ)	Օ	-	-	+)
1	ճ	2	ձ	3	ժ	4	է	5	ռ	6	թ	7	ղ	8	ծ	9	չ	0	օ	-	-	=	(
Q	ք	W	ր	E	ե	R	ր	T	Տ	Y	Յ	U	լ	I	ի	O	ո	P	պ	{	Փ	}	Շ
q	ք	w	ր	e	ե	r	ր	t	տ	y	յ	u	լ	i	ի	o	ո	p	պ	[փ]	շ
A	Ա	S	Ս	D	Դ	F	Ֆ	G	Գ	H	Ի	J	Ջ	K	Կ	L	Լ	:	-	"	'	~	'
a	ա	s	ս	d	դ	f	ֆ	g	գ	h	ի	j	ձ	k	կ	l	լ	;	:	'	'	'	'
	և	Z	Չ	X	Խ	C	Յ	V	Վ	B	Բ	N	Ն	M	Մ	<	«	>	»	?	⊗		
\	...	z	չ	x	խ	c	ց	v	վ	b	բ	n	ն	m	մ	,	,	.	.	/	°		
Բ Ա Յ Ա Տ																							

4.2 Թույլատրվում է B00 եւ C12 ստեղծագործության նշանները տեղադրել E13 եւ E00 դիրքերում:

4.3 Եթե փոքրատառերը ստեղծագործության վրա չեն նշվում, ապա լատիններեն մեծատառերը տեղափոխվում են համապատասխան ստեղծագործության III մասը ըստ ստորեւ բերված Ը Գծագրի:

Ը ԳԾԱԳԻՐ

!	Ճ	@	Ձ	#	Ժ	\$	Է	%	Ռ	^	Թ	&	Ղ	*	Ծ	(Չ)	Օ	-	-	+)
1	ճ	2	ձ	3	ժ	4	է	5	ռ	6	թ	7	ղ	8	ծ	9	չ	0	օ	-	-	=	(
ք	ր	ե	ր	Տ	Յ	լ	ի	ո	պ	{	Փ	}	Շ										
Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	P	[]												
U	S	D	F	G	H	J	K	L	:	-	"	'	~	'									
A	S	D	F	G	H	J	K	L	:	-	"	'	~	'									
	և	Z	X	C	V	B	N	M	<	«	>	»	?	⊗									
\	...	z	x	c	v	b	n	m	,	,	.	.	/	°									
Բ Ա Յ Ա Տ																							

ՀայՅամակարգիչ կենտրոնի
տնօրեն

Վահրամ
Մխիթարյան

Պատասխանատու
կատարող

Ռուբեն
Թարումյան-Հակոբյան